

9 772466 259001

ISSN 2466-2593

НАСМЕШИТЕ СЕ МОЛИМ!

У овом броју:

- > НЕЗАБОРАВНИК
- > У земљи у којој
су градови стари
хиљадама година
- > Путопис: Данска
- > Загрљаји
- > Писмо Умберта Ека свом
унуку
- > НАСМЕШИТЕ СЕ
МОЛИМ!

ČVORAK
30
TRAVEL & MARKETING
AGENCY

+381 60 32 226 23

www.cvorak.com

cvorak032@yahoo.com

НОВЕМБАР НА ЦРВЕНОМ МОРУ

Поштовани поштомци
и читаоци,

Као да се завршава ова година, година налик на брину, секирацију и тују. Једино нам је остало да нађемо начине и разлоге за радовање. Некада смо носили маске на карневалима, на кућним маскенбаљима, а сада... Распали смо се од драгих људи. Завршавамо календар за следећу 2021. годину, са новим садржајем, али са истом жељом и жељом да нама Србима сване лејше сушра.

Слободан Чворовић

НЕЗАБОРАВНИК

ПРЕСЕЛИЛИ СЕ У ЦАРСТВО НЕБЕСКО

Патријарх Иринеј, владика Милутин и митрополит Амфилохије
- жртве вируса корона

Патријарх српски Иринеј

У 2020. години уснула су у Господу тројица највиших достојанственика Српске православне цркве: Владика ваљевски Милутин, Митрополит црногорско-приморски Амфилохије и патријарх Иринеј. Покојио их је смртоносни вирус корона. Српска црква и српски православни народ достојно су се опростили од ових знаменитих Божијих пастира.

Верујући, српски народ и државни врх достојно су се опростили од ових великана Српске православне цркве. Изразе поштовања према преминулим и саучешће Српској православној цркви и српском народу упутили су достојанственици верских конфесија из целог света и бројни светски државници. На свим православним црквама служене су, при испраћају са овог света, литургије за упокојене. У Србији после упокојења патријарха Иринеја закључно са недељом 21. новембра трајала је национална жалост. На храмовима су биле истакнуте црне заставе а на државним институцијама и установама заставе су спуштене на пола копча.

Митрополит Амфилохије

Владика Милутин

Вјечнаја памјет патријарху Иринеју, владици Милутину
и митрополиту Амфилохију

У земљи у којој су градови стари хиљадама година

Хургада - мало рибарско село, тек 70-тих година прошлог века добија на туристичком значају. Тада холандски и италијански сурфери и рониоци откривају његове прелепе плаже и дивно, коралима и рибама, пребогато море. Ако се не бојите авиона, и проблем вам је корона можете побећи у Африку, али не да садите паприку. Хургада, сада светско летовалиште, где у новембру слећу, изгледа, само Срби. Египћани питају „Да ли сте чули за корону”.

Туристички радници које је повела агенција Wayout смештени су у један од хотела из ланца Sunrise. Сунце, мир, тишина, топло море, беспрекорна хигијена и одлична храна. Овај хотел у пуној сезони може да прими 1000 гостију. Сада у ресторанима на вечери а по избору кинески, италијански, мексички, афрички.

Из Чачка Српски народни календар, Dessert колачи и Chipsway чачански чипс.

Сусрет са Саром Поповић, пореклом из Жежевице, која је живела у Немачкој.

У разговору са главним менаџером сам предочио да Сара зна и српски и да може да на лицу места буде од велике помоћи српским туристима тако да Сара изгледа може очекивати боље радно место него дечије васпитачице у хотелском вртићу.

У Хургади живи негде око 30-етак Српкиња које су стигле из љубавних разлога. Удале се, промениле веру и родиле децу. Понекад се и сретну.

Српски народни календар пожелела је да има и Мирела из Србије, мајка троје деце. Обећао сам да ћу јој послати и све претходне календаре. Радовала се.

За малобројне госте се ипак одржавају концертне и забавне приредбе. На једној, наравно уз помоћ Лепе Брене, играо је и писац овог текста.

Брена и Чворак

https://www.youtube.com/watch?v=jsV5UMLZzM&ab_channel=AgencijaCvorak

И после 8 сунчаних дана - маска и авион у хладну, короном оковану, Србију. Ипак лепо је вратити се кући у Чачак.

AutoČačak

OzonPress
OTVORENO O SVEMU

Чачански Глас
www.caglas.rs

ХВАЛА ШТО СТЕ ОКРЕНУЛИ НОВИНЕ - МАЛЕ ПРОМЕНЕ СУ УВЕК ДОБРОДОШЛЕ

Из улице Кнеза Милоша до светских сокака и авенија...

Пише: Слободан Р.
Чворовић
Чворац

Из Ивањичког сокака до Венеције, Рима, Лондона, Париза, Њујорка, Њу Делхија, Пекинга, Банкока, Хонконга, Токија, Маниле, Каира, Најробија, Москве, Осла, Лисабона, Рио Де Жанеира, Лиме, Каракаса, Сиднеја...

Из Ивањичког сокака до Венеције, Рима, Лондона, Париза, Њујорка, Њу Делхија, Пекинга, Банкока, Хонконга, Токија, Маниле, Каира, Најробија, Москве, Осла, Лисабона, Рио Де Жанеира, Лиме, Каракаса, Сиднеја...

Скандинавија Данска

18.

Скандинавија означава подручје северне Европе, које сачињавају Данска, Норвешка, Шведска, Исланд и Финска, њих деле врло сродни скандинавски језици и њихово заједничко културно и историјско наслеђе.

Интернационално гледајући, **Скандинавија** може, такође, значити Скандинавско полуострво, коју чине Норвешка и Шведска, без Данске, али се овај израз користи само у строго географском значењу. Понекад се погрешно користи израз нордијске земље о Скандинавији и обрнуто.

Наслеђен новац трошим на велику Скандинавијску туру, 10 дана - авионом, бродом, возом.

Сунчаног августовског дана, са београдског аеродрома, летимо за Копенхаген ЈАТ-овим авионом, после нешто више од два сата стижемо.

Копенхаген је град бициклиста, фантастичних споменика, складних тргова, прастарих кућа и лепо урађених фасада...

Мапа Скандинавије

Кроз најстрожи центар Копенхагена пролази канал повезан са луком. Близу улаза у саму луку Копенхагена, насупрот статуе Мале сирене, која је једна од симбола града, поред резиденцијалних палата и шопинг центара, узбудљиво делује нова модерна зграда Краљевске опера, Ле Корбизјеовске лепоте, за коју се издалека чини да израђа из мора и лебди над самом површином.

Данашњи град - Копенхаген се пуно разликује од оног града из 1167. године, када је бискуп Абсалон, на острву Слотшолмен саградио тврђаву - град, и тиме

ударио темељ данашњем Копенхагену, да би само 250. година касније, Копенхаген постао главни град Краљевине Данске.

Зенит или златно доба града настаје тек у 16. и 17. веку, нарочито под владавином горопадног данског краља Кристијана IV, када је подигнута већина најлепших зграда и палата. И данас, посетиоци овог егзотичног града могу да виде остатке оригиналних беодема, са којих се бранио град, ако се прошетају

Мапа Данске

дуж језера у баштама Тиволија, парк који по садржајима веома подсећа на бечки Партер.

У непосредној близини налази се велелепна

зграда Копенхагенског универзитета, Катедра и Округла тврђава саграђена 1642. године, овде су живели и радили научници Оле Ромер и Нилс Бор, баш као и Ханс Кристијан Андерсен, писац *Мале Сирене*, *Девојчице са шибицама* и других бајки...

На путу до града панорамско разгледање: Нова Калсбергова глипотека, Национални музеј, Данско краљевско позориште, познатог Хамлетовог замка...

А онда смештај у хотелу у центру града. Хотел *Норг*, зграда из 1882. године, реновиран је пре две године и сада има изглед потпуно новог хотела са собама у класичном стилу.

У близини је најстарији забавни парк на свету *Тиволи*, а

до централне пешачке зоне је потребно десетак минута.

Обувам своје старе, удобне, кожне ципеле које сам уочи пута дао

Чачанске новине, 13. април 2010.

Путопис

23

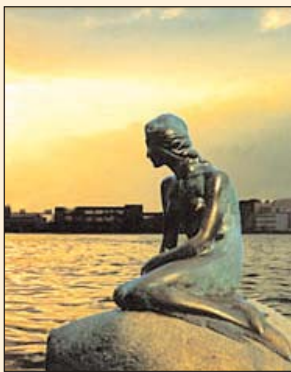

Копенхаген

мајстору да ми их залепи. На улици осећам да ме нешто у прстима боде.

Размишљам: "Није могуће да ме то боде жеж од летос када ми је отебло цело стопало".

На сред улице скидам ципеле, бојажљиво пипам прсте преко чара-

Мала сирена

па, али ништа не осећам, и поново обувам ципелу и настављам, али опет боде, а онда схватам да је нешто у ципели. Мајстор уместо да залепи ципелу, ударио ексер па ме зато боде.

Видим да је близу железничка станица и претпостављам да ту имају брзе радње за поправку ципела и израду кључева. Налазим мајстора, и замолим га да ми извади ексер, он предлаже да оставим ципелу и до-

ђем касније. Питам га како да идем са једном ципелом по граду и молим га да ми одмах извади ексер.

Он једним потезом вади ексер и каже да то кошта, сећам се, као две шољице експрес кафе у Београду, значи сада негде око 250 динара. Као да ми је зуб вадио, а не ексер.

Данска је држава Европске уније, која се налази у Северној Европи и која се састоји од многих острва у Балтичком мору и полуострва који граничи са Немачком. Укупна површина Данске је 43.094 квадратних километара. Главни град државе је Копенхаген. Укупно становништво је 5.397.640. Главна етничка група су Данци, док су главне мањине Турци, Немци, Пакистанци, Бошњаци и Ескимии. Главна религија је протестантизам (еванђелиско-лутеранска црква).

Данску чини полуострво Јутланд и 405 острва, од којих је 79 насељено. Земља се налази у Скандинавији и окружена је Балтичким морем, Категатом и Северним морем, док на југу се граничи са Немачком.

Два највећа острва су Зеланд и Фул.

Главни град Копенхаген се налази на Зеланду и повезан је са шведском новоизграђеним Оресунд мостом. Такође је

добра повезаност острва трајектима. Данска је већином равничарска земља с највећим врхом Молехој (170,86 метара надморске висине).

Зиме су благе, а лета свежа. Најзначајнији градови су престоница, Копенхаген (на Зеланду), Аархус, Аалборг (на Јутланду) и Оденсе (на Фулену).

Службени језик је дански.

Некада су Данској припадала Фарска острва и Гренланд.

Оранице, пашњаци и травњаци заузимају око 75% површине и засејане су у првом реду кримним биљкама.

Више од половине извозне вредности даје сточарство.

Данци извозе живу стоку, месо, путер, јаја, сир, мед и млеко. Развијен је и риболов.

Чворак поред фонтане у Копенхагену

Следећи дан у поподневним сатима, трансфер до луке, укрцавање на брод за Осло. Ноћење на броду. На броду шведски сто за доручак и сендвичи за понети...

Наставиће се...

Turistička agencija
Чворак
032/22-26-23 Čačak
«cvorak032@yahoo.com»

Путујте из ината на неколико рата

Пролећна путовања

Шпанија - Азурна обала - Италија
Праг, Париз, Будимпешта, Беч, Истанбул, Верона,
Венеција...

Лето 2010.

Грчка... Турска... Тунис... Египат...

Загрљаји

Требају нам загрљаји толико снажни да „поломе“ све наше сумње и страхове
Загрљаји су најбитнија и најљепша манифестација љубави, блискости, среће, нормалности и наклоности. Загрљаји су нешто од чега човјек никада не смије одустати.

Загрљаји су нам свима потребни.

Загрљај за који не морате молити и који вас потпуно опусти има велику лековиту моћ. Ми људи смо друштвена бића, повезујемо се са својим емоцијама, и потребан нам је онај свакодневни физички контакт који потврђује наше односе и истовремено нас чини вољенима и паженима.

Често разговарамо о потреби да научимо да будемо сами, како бисмо било какву нездраву наклоност која нас понекад веже за ствари и људе док не дођемо до тачке која спречава наш особни развој. Без обзира на то, свим стварима треба свој баланс.

Свима нам је потребно да будемо са неким, чак и ако оклевамо. Имамо крила којим летимо, која нам пружају слободу, али и корене који нас усидравају у живот, у коме нам је потребно да волимо и будемо вољени, који нас обогаћују разним врстама односа, а истовремено нас чине: пријатељима, члановима породице, супружницима, партнерима, родитељима. Дакле потребна нам је туђа наклоност, ма колико смо способни бити сами.

Загрљаји лече душу и јачају наша осећања. То су тренуци потпуне смирености пуштамо да нам срце слободно куца и тада нема страхова, буке, чак ни сумње. Тада постоји само љубав.

Загрљај, спој љубави и сигурности

Загрљај, као и сваки физички контакт, део су нашег психолошког благостања, као и нашег развоја. Иако је великом броју живих бића потребан неки физички контакт како би изградили друштвене односе са својом врстом, у случају људи, миловање, загрљај и контакт кожом испуњавају и друге функције о којима вреди знати.

Наш друштвени мозак тражи загрљаје и миловање

Када се родимо, наш мозак је још увек далеко од целог развоја, развио се тек 25%. Преостале неуронске структуре и везе развијају се посебно током првих пет година живота, при чему начин на који особа одраста игра пресудну улогу. Требало би се сетити да у првим месецима живота уопште не можете говорити, једина комуникација је путем осећаја, пољупцима, загрљајима, и преко гласа родитеља који нам пружа пажњу и сигурност.

Када дете не успе привући пажњу, стално плаче, када га нико не смирује, нико не мази, то му ствара велики стрес. Мозак је навикао само на хормон стреса, не развија се на оптимални начин.

Важност загрљаја у љубавним везама

Моћ загрљаја понекад може значити много више од речи. Невербални језик изравно утиче на наш емотивни свет, а игра још важнију улогу у нашим партнерским везама када „комуницирамо“ путем телесног контакта. Нешто тако једноставно и елементарно као загрљај ствара неизмерни осећај испуњености и остварености за особу која грли и која је грљена. Загрљај је добар за обоје, јер овај гест у основу значи храну за мозак, а можда је и вреднија од праве хране у датом тренутку.

Не тражите загрљаје, то није валута коју рамењујете. Такође је важно схватити да нису сви загрљаји исти. Када долазе од особе коју волимо и која има посебно место у нашим срцима, наш ће мозак излучивати окситоцин, хормон повезан са добробити и срећом. Нипта не прија више од загрљаја када се нажемо у тренутку сумње или емоционе нелагодности, или када нас мучи нервоза.

Осећај да нас та посебна особа обасипа снагом, љубављу и искреношћу готово тренутно умирује онај хладни осећај у души јер нам показује да је све у реду. Да је свет мирно, а не турбулентно место. Загрљај ослобађа од стреса, смањује нервозу и користан је за наше физичко и психичко здравље. Загрљај учвршћује нашу везу са вољеном особом. Као што смо већ много пута напомињали, важно је увек одржавати ону праву љубав и избегавати претерану везаност која не оставља порстора за лични раст. Па ипак, у вези са оваквим гестом ваља напоменути да је он од виталног значаја за потврђивање нечијег односа, јер свима нама треба тај осећај сигурности и желимо да сачувамо и продужимо заштиту. Ради се о заједничкој изградњи јединства. Зато не трошите загрљаје, не одлажите их за сутра и не допустите да их партнер затражи од вас.

Практикујте онај „медвећи загрљај“ односно огромни, велики, добродушни загрљај који шити топлину и шаље поруке као што су „Желим те подржати, делим своју радост и своју патњу са тобом. Волим те“. И немојте занемарити „загрљај срца“, у којем нежност долази директно из срца. То је дуг, дубок и значајан загрљај, загрљај чисте и безусловне љубави.

Да старост буде лепа

Конкурс за суфинансирање
пројекта за остварење јавног
интереса у области јавног
информисања на територији града
Чачка у 2020. години

НАДА ВУКОВИЋ

Ставови према старим лицима су у
нашем друштву не ретко обојени оним
што се зове "ејџизам".

Иspoљaвaњe нeстрпљeњa, oмaлoвaжaвaњe, пoдсмex, дистанцирање које води у изолацију и усамљеност, симплификација њихових проблема, незаинтересованост за искуства, и знања које стари људи поседују... деосурепертоарапонашања према старијим суграђанима. Корени тога налазе у начину васпитања, а за промену ставова потребно је време и добро осмишљена стратегија.

На локалном нивоу пројекти попут овог - "Да старост буде лепа" могу да буду први кораци.

На локалним ТВ станицама емитовати серију интервјуа са људима трећег доба који су имали интересантне каријере - професори универзитета, професори и учитељи које ћаци памте, полицајци, трговци, уметници, конобари, новинари... Паде ми на памет Пуриша, Радмила Бакочевић...

Успоставити сарадњу са професорима социологије, грађанског васпитања, веронауке, психолозима, педагозима чачанских школа како би се организовали округли столиви (а округли сто значи разговор и размена мишљења у којој су учесници равноправни isn't it?) или нека друга форма размене мишљења међу генерацијама.

Писмо Умберта Ека свом унуку је нешто што би сваки родитељ требало да прочита

Драго моје унуче,

Не бих желео да ово писмо звучи превише поучно, да ти причам о љубави према комшијама, домовини, човечанству и слично. Не би ти ово ни слушао а ја сам престар, јер се систем вредности толико променио да моје препоруке можда нису ни одговарајуће.

Дакле, желим да ти дам само један савет који ти може бити од користи сада када користиш паметне телефоне. Нећу ти рећи да не користиш телефон из страха да не зазвучим као глупи старац. И сам користим мобилни.

Желео бих да разговарам о болести која је погодила твоју генерацију и ону пре тебе, која већ студира на универзитетима. Говорим о губитку памћења.

Истина је да ако желите да знате ко је Карло Велики или где је Куала Лампура, само кликнете на дугме и одмах све сазнате са Интернета. Урадите то када вам је потребно, а онда ту вест сачувајте, ако вам затреба за школу, рецимо. Лоша вест је да схватање да рачунар може у било ком тренутку одговорити на ваше питање, одвраћа вас од идеје да нешто запамтите.

Овај феномен се може упоредити на следећи начин: сазнање да аутобусом или аутомобилом можете увек да идете из једне улице у другу, особа одлучује да више не хода. Али ако престанете да ходате, претворићете се у особу која је присиљена да се креће у инвалидским колицима.

Ох, знам да се бавиш спортом и да знаш како да набилдујеш тело, али назад на мозак.

Мозак је попут мишића на ногама. Ако престанеш да вежбаш, постаће млитав и претворићеш се у идиота. Поред тога, сви ризикујемо да развијемо Алцхајмера у старости, а један од начина да избегнемо ову невољу је тренирање памћења.

Ово је мој рецепт. Свако јутро научи кратку песмицу, као што смо на то били принуђени када смо били деца. Можеш да закажеш такмичење са пријатељима. Ако не волиш поезију, онда запамти састав фудбалског тима, али мораш знати играче не само оног тима за који навијаш, већ и играче других тимова, као и њихове претходне композиције.

Такмичите се у сећању наслова књига које сте прочитали. Да ли се твоји пријатељи сећају како су се звали мушкетери из филма и књиге "Три мушкетера"?

Ако не желите да читате књигу Три мушкетера (онда не знате шта губите), играјте сличну игру са књигом коју сте прочитали.

Изгледа као игра, али и јесте то игра, али видећете како вам је глава испуњена ликовима, причама и свим врстама успомена.

Запитајте се зашто се рачунар некад називао електронским мозгом. То је зато што је замишљен по моделу нашег мозга, с тим што је наш мозак далеко моћнији и бољи.

Мозак је рачунар који је увек уз вас, његове могућности се проширују као резултат вежбања, док ваш рачунар губи брзину након дуже употребе и треба га заменити већ након пар година. А ваш мозак вас неће издати и до 90 година, а са 90 година, ако га вежбате, памтиће више него што се сећате сада. Такође, бесплатно!

Затим постоји историјско сећање, које није повезано са чињеницом твог живота или са оним што си прочитао. Она чува оне догађаје који су се догодили пре твог рођења.

Данас, кад идете у биоскоп, морате доћи на почетак филма. Када филм почне, као да вас све време воде за руку, објашњавајући шта се догађа. У

моје време у бископ сте могли да уђете било када, чак и усред филма. Многи догађаји су се већ догодили пре вашег доласка и ви сте морали брзо да “похватате конце”. Ако би вам се филм свидео, могли сте да га гледате поново. Родио сам се у време када је било важно да знам и разумем то што се догодило пре мене. То је било неопходно како бих боље разумео догађаје данас.

Данас би школа требало да вас учи да памтите шта се догодило пре вашег рођења, али нисам видео да то чини како треба. Разне анкете показују да данашња омладина, чак и универзитетска, рођена 1990. године, не зна, а можда и не жели да зна шта се догодило 1980. године, камоли шта се догодило пре 50 година.

Узмите у обзир да памћење можете тренирати не само уз помоћ књига и часописа, већ и уз помоћ Интернета.

Интернет је користан и за истраживање историје, не само за ћаскање са друштвом. Како су диносаурси изумрли? Како се звао предак бика? Пре стотину година више је било тигрова него данас, зашто? Ко је био други папа у историји? Када је створен Мики Маус?

Могоа бих да ова питања нижем бесконачно и све би то биле сјајне теме за истраживање. Све ово се мора запамтити. Доћи ће дан и остарићеш, ако све ово сазнаш и упамтиш, осећаћеш се као да живиш хиљаду година.

А твоји пријатељи који не истражују, не читају и не памте, живеће само један мали, кратки, бедни живот.

НАСМЕШИТЕ СЕ МОЛИМ!

Дође јесен, ја се нежених, а хтео сам.

Давао сам оглас да издајем шпорет на дрва за печење паприке, и то бесплатно. Предност су имале распуштенице и удовице али је слаб одазив. Морам ајвар купити у продавници.

Здравље ми је добро. Оно што лежах 17 дана у болници због короне ништа ми није требало. Сад сви кукају и сви су у депресији, и жале се да је тешко.

У агенцији продајем само идеје за маштање, баш ме брига, кад сам говорио „идите на море из ината на неколико рата“ - нисте хтели да ме слушате. Е сад седите кући и кукајте.

Опет идем на Мораву, бих јуче. Нема никога а фонтана ради. Народ слабо и да виђам.

Одем понекад у тржни центар и бесомучно гурам она колица. Препознајем људе а они пакују ли пакују, и сви негде журе.

Јуче сам био ту у комшилуку а они ми поклонили торту. Сам живим па сам је сам и појео. Добре су ми комшије, ићи ћу ја код њих опет - Dessert.

Знам, скоро ће зима, снег и можда могу на прсте (и на рукама и ногама) да избројим колко ћу још дочека да имам.

Јелку, када сам био мали, моји нису китили јер смо славили славу.

Неколико кугли које сам купио код браће кинеза ставио сам на купус нечекајући купусијаду, чекајући лепше сутра и оно моје „насмешите се молим“.

Времешни ђензионер

COPY XEROX
Цара Душана 11, 32000 Чачак
Тел: 032-346-705

Dessert

TURKISH AIRLINES

СIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
659(497.11)

ČVORAK news = Чворак вести / главни и одговорни
уредник Слободан Чворовић. – 2004?, бр. 1 – .-Чачак :
Чворак, 2004?. – 30 стр.

Месечно. Наслов од бр. 18 (2015)
Чворак вести = Čvorak News
ISSN 2466-2593 = Čvorak vesti
COBISS.SR-ID 195774732

Чворак
ВЕСТИ

ČVORAK
News

ИЗДАВАЧ, МАРКЕТИНГ, ДИСТРИБУЦИЈА : ДОО ЧВОРАК ЧАЧАК
Богдана Теофиловића 27 • Тел: 032 32 26 23 • Моб. 060 3 22 26 23
e-mail: cvorak032@yahoo.com

Директор – главни и одговорни уредник: Слободан Чворовић
Сарадници: Милета Којановић
Графичко обликовање: Светлана Џида
Штампа: “CODEX PRINT” Горњи Милановац